

Schakend Nederland - juli/augustus 1994

Prof. dr. H.J. van den Herik:

Fritz 3 flitsend

Dat zullen ze niet gedacht hebben. Die kleine FRITZ, hij mocht dan wel meedoen, maar winnen was nu ook weer niet de bedoeling. INTEL, de grote sponsor van de PCA (Professional Chess Association) had op 19 mei 64 deelnemers naar München gehaald om kwalificatiewedstrijden te spelen (voor 8 plaatsen). Aangevuld met 9 topgrootmeesters en één computerprogramma werd op 20 mei één van de sterkste snelschaaktoernooien ter wereld gespeeld.

De eindstand was : 1-2 Kasparov, Fritz3 12½ (uit 7) 3. Anand 12; 4-6 Short, Gelfand, Dreev 11; 7. Georgiev 10½; 8. Kramnik 10; 9. Cvitan 8½; 10-11 Nikolic, Hertneck 8; 12. Hübner 7; 13-14 Wojtkiewicz, Tsjernin 6; 15. Lobron, Hjartarson 5; 17-18 Peturson, Leko 4½.

En daarmee had Fritz3 zich gelijkwaardig getoond aan de wereldkampioen. (Met felicitaties aan auteur Frans Morsch.) Natuurlijk er valt van alles over te zeggen: de grootmeesters hadden 6 minuten, Fritz3 5 minuten,

Fritz 3 flitsend

■ JAAP
VAN DEN HERIK

maar de grootmeesters waren niet gewend met een computermuis te spelen. Fritz3 won de partijen omdat zijn tegenstanders verloren. Allemaal toegegeven, maar toch 12½ uit 17 is een geweldige prestatie.

Toernooiverloop

Laten we het toernooi maar even ronde voor ronde doorlopen.

Ronde 1: Leko - Fritz3

Fritz3 speelde 19. ... Txd3 en wist na 20. cxd3 Dd7 21. Lb4 Dd5 22. Lxf8 Txf8 23. Kb1 Dxc2 24. Dxc2 Lxc2 het eindspel remise te houden.

Ronde 2: Fritz3 - Hübner

Fritz3 won zonder spelen. Hübner had te kennen gegeven dat spelen tegen computers hem nerveus maakte. Hij was overtuigd van hun kracht, wilde toch graag meespelen en nam een nul zonder spelen op de koop toe: 1-0.

Ronde 3: Hjartarson - Fritz3 0-1

Ronde 4: Fritz3 - Anand 1-0

Anand had remise kunnen maken, maar lette even niet op. Partij in *Computerschaak*

Ronde 5: Lobron - Fritz3 ½-½

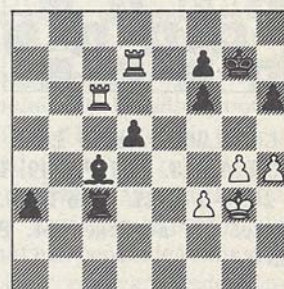
Ronde 6: Fritz3 - Petursson ½-½

Ronde 7: Nikolic - Fritz3 ½-½

Ronde 8: Fritz3 - Wojtkiewicz 1-0

(Vanuit de opening gewonnen: 34 zetten)

Ronde 9: Short - Fritz3

Klein foutje van Short. Hij dacht dat 42. ... a3 onmogelijk was wegens 43. Txd5, edoch 43. ... Txf3 + 44. Kxf3 Lxd5 leidt direct tot verlies. In de partij ging het ook snel 43. Ta7 d4 44. Td6 (opnieuw fout, beter was 44. Txc4) d3 45. Kf4 a2 46. g5 Tc1 47. gxf6 + Kg6 48. h5 + Kxh5 0-1

Ronde 10: Georgiev - Fritz3 1-0

(70 zetten)

Ronde 11: Kramnik - Fritz3

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. Pf3 e6 4. g3 cxd4 5. Pxd4 Dc7 6. Lg2 Dxc4 7. 0-0 Pc6 8. Pb3 d5 9. Pc3 Lb4 10. Lg5 Lxc3 11. Tc1?? Dg4 (niet gezien) 12. Le3 Le5 en zwart won (42 zetten)

TEKENING: JOSE DIAZ

Schakend Nederland - juli/augustus 1994

Prof. dr. H.J. van den Herik:

Fritz 3 flitsend

Ronde 12: Fritz3 - Cvitan 1-0 (67 zetten)

Ronde 13: Kasparov - Fritz3 0-1 (partij in *Volkskrant*, *NRC*, *Computerschaak*)

Ronde 14: Fritz3 - Gelfand 1-0 (partij in *Computerschaak*)

Ronde 15: Dreev - Fritz3 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ (70 zetten)

Fritz miste winnende doorbraak in pionneneindspel, zie *NRC*)

Ronde 16: Fritz3 - Hertneck 0-1 zwart won een paardeneindspel

Ronde 17: Tsjernin - Fritz3

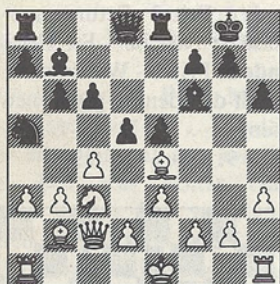
had 2 minuten, Kasparov 4. Dat bleek een grote handicap, vooral toen Kasparov dacht dat hij in die 4 minuten ook nog commentaar kon geven.

Wit: Fritz3 (2 minuten)

Zwart: Kasparov (4 minuten)

Demonstratiepartij

1. c4 g6 2. d4 Lg7 3. e4 d6 4. Pc3 Pd7 5. f4 e5 6. Pf3 exd4 7. Pxd4 Pgf6 8. Le2 0-0 9. 0-0 Te8 10. Lf3 Pc5 11. Te1 c6 12. b4 Pg4

15. Ld3 La6 16. cxd5 Lxd3 17. Dxd3 Pxb3 18. Tb1 Pc5 19. Dc4 Tc8 20. 0-0 e4 21. dxc6 Dd3 22. Db5 Te6 23. a4 Texc6 24. Pd5 Dxd5 0-1

Beslissingsmatch

Met beiden $12\frac{1}{2}$ uit 17 speelden Kasparov en Fritz3 een beslissingsmatch. In de eerste partij kon Kasparov zijn voordeel niet uitbuiten en maakte Fritz3 remise. Even dacht de computerschaakwereld dat het al zover was, maar het was niet zo. Kasparov won overtuigend met $\frac{1}{2}$, 1-0, $\frac{1}{2}$, 1-0, 1-0; totaal: 4-1 voor de wereldkampioen.

Show en TV-show

Kasparov was door het dollen heen, Friedel, de organisator ook. Dus de volgende dag speelden ze in een Duitse TV-show een demonstratievluggertje: Fritz3

13. bxc5 Dh4 14. e5 dxe5

Kasparov gaf later als alternatief 14. ... Dxb2 15. Kf1 dxe5 etc. 15. Lxg4 Lxg4 16. Pf3 Lxf3 17. gxf3 e4 18. Lb2 Dxf4 19. De2 Ld4 + 20. Kh1 Dxf3 +. Onmiddellijk na de partij betoogde Kasparov dat 20. ... exf3 (met lange en mooie varianten) gewonnen zou hebben. 21. Dxf3 exf3 22. Tf1 Te3 23. Pd1 Lxb2

24. Tb1 Achteraf was Kasparov van mening dat hij deze stelling gemakkelijk remise had kunnen houden met 24. ... Te2. De televisie kijkers zagen evenwel een zelf-

bewuste computer tegen een naar goede zetten zoekende wereldkampioen.

24. ... Ld4 25. Pxe3 Lxe3 26. Txf3 Lxc5 27. Txb7 f5 28. Th3 Te8 29. Thxh7 Ld4 30. Thd7 c5 31. Txa7 f4 32. Kg2 g5 33. Kf3 zwart geeft het op.

Toegegeven, mensen maken nog steeds "het spel", maar computers zijn de beste tegenstanders om kleine foutjes af te straffen. Sommige verdedigende voetbalteams winnen ook, en sommige worden zelfs wereldkampioen.